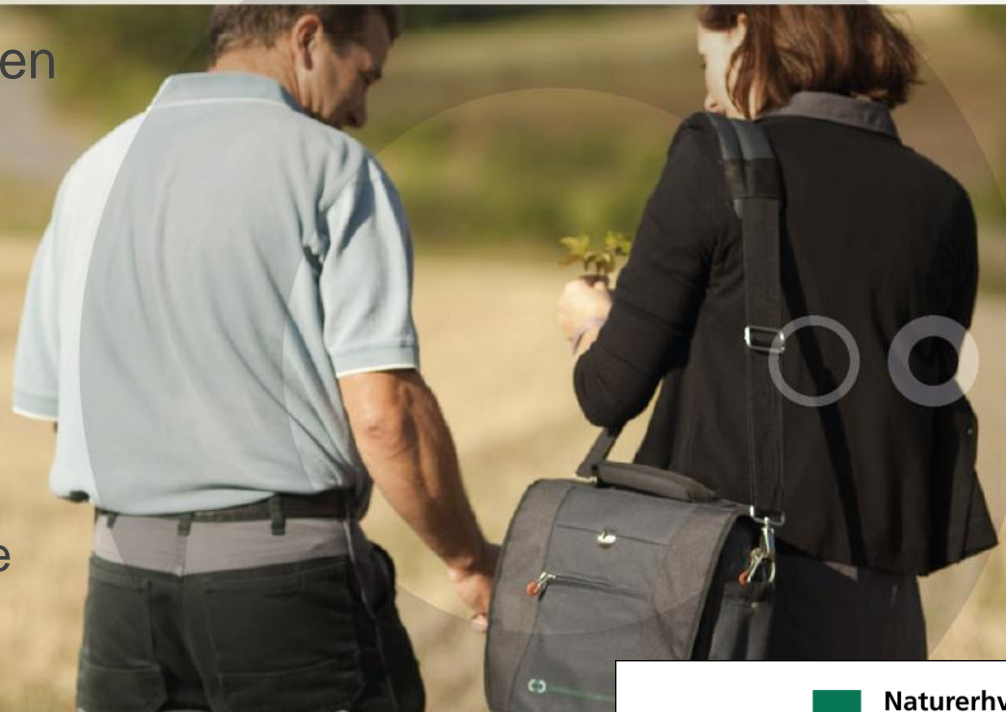




# Landbrugets økonomiske situation

Bestyrelsen i Heden & Fjorden  
Marts 2014

v/ Stine Hjarnø Jørgensen  
Økonomi & Virksomhedsledelse  
Videncentret for Landbrug



## Prognose for landbrugets driftsresultat frem til 2015

- Forholdene i omverdenen er mere usikre end normalt:
  - Svinepriserne anslås ca. 1 kr./kg. lavere på grund af:
    - Ruslands nedlukning af import af svinekød fra EU på grund af svinepest i Litauen og Polen
    - Den sikkerhedspolitiske situation i Ukraine
    - Krisens varighed er uvis
  - Salgsafgrøder og foder er steget på grund af tvivl om korneksporten fra Ukraine
  - Mælkeprisen er steget til over 3 kr./kg. på grund af vedholdende stærk efterspørgsel fra især Asien/Kina
  - Minkboblen er bristet:
    - Fra over 600 kr. pr. skind til under 400 kr. pr. skind.
    - Markedet er i gang med at finde et nye leje

## Prognose for landbrugets driftsresultat frem til 2015

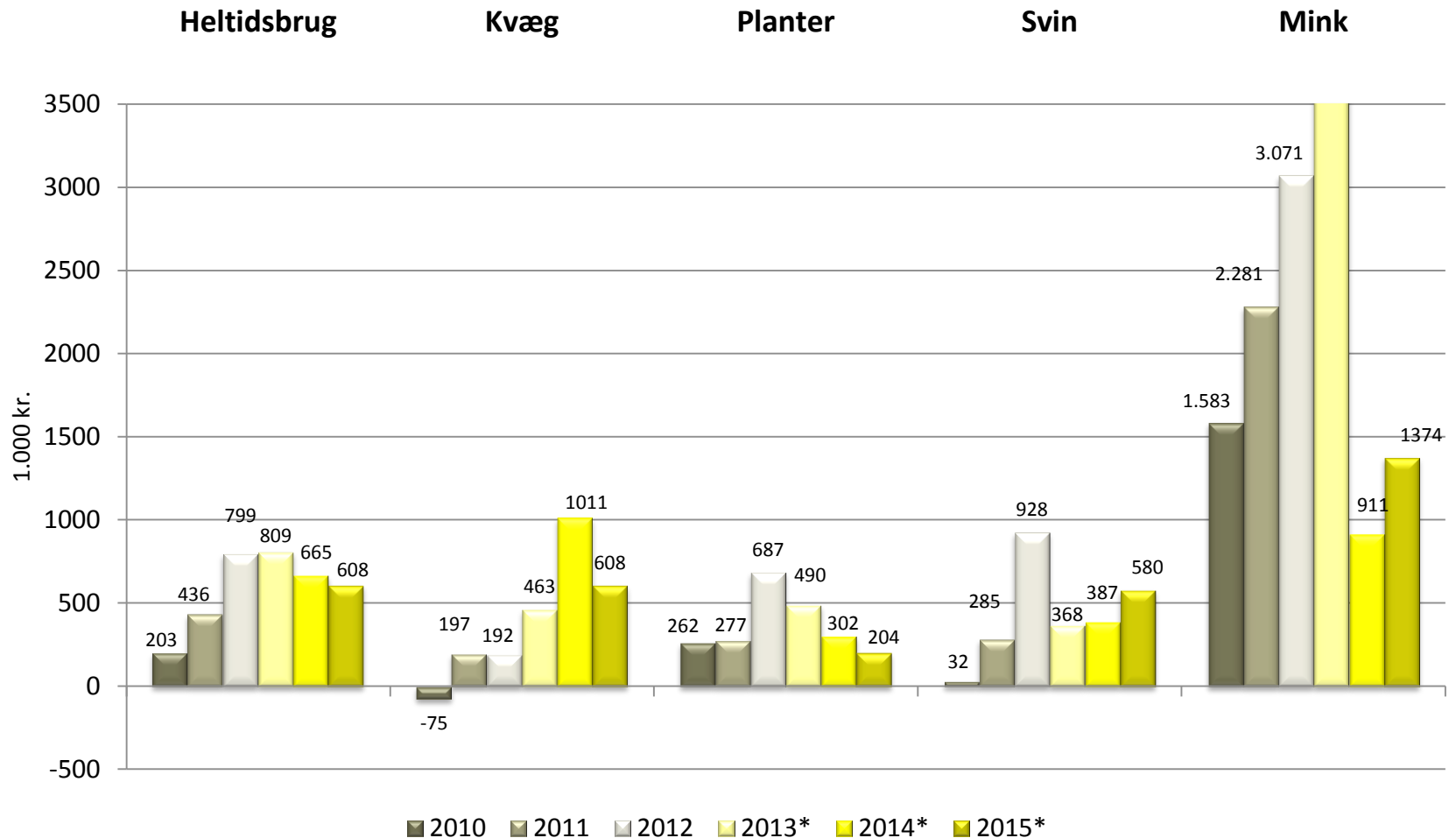
- Usikkerheden medfører:
  - Vi laver ikke prognose for svinepriserne, før Ukraine-krisen er faldet mere til ro. Vi vil ikke gætte på hverken forbedring eller forværring af krisen.
  - I stedet: Teknisk fremskrivning af det aktuelle niveau for svinepriser – ”hvis prisen er uændret året ud, hvad bliver så indkomsten?”
  - Foderpriserne påvirkes trods alt i mindre grad
  - Forsigtigt skøn for minkprisen, indtil det nye leje er fundet

Med disse forbehold:

- Udsigt til driftsresultat på 600-800.000 kr. i perioden 2012-2014
- 2015 falder indtjeningen lidt tilbage igen
- Bedste tredjedel tjener gennemsnitligt omkring 2 mio. kr. i 2012-14
- For at komme i bedste tredjedel skal der tjenes over 1 mio. kr.

# Driftsgrenenes indkomst

## Landbrugets driftsresultater 2010-2015



## Landbrugets økonomiske situation

- På trods af udsigten til et historisk højt driftsresultat, er indtjeningen stadig ikke tilstrækkelig til at servicere gæld og investere!

Driftsresultat: 800.000 kr.

Ejerens arbejdskraft: 450.000 kr.

Minimumsafdrag på gæld: 400.000 kr.

Minimumsforrentning af egenkapital: 300.000 kr.

Buffer til "normalisering" af renter og priser, lavere EU-støtte og større egenfinansiering af investeringer

xxx.xxx kr.

---

Indtjeningskrav i alt:

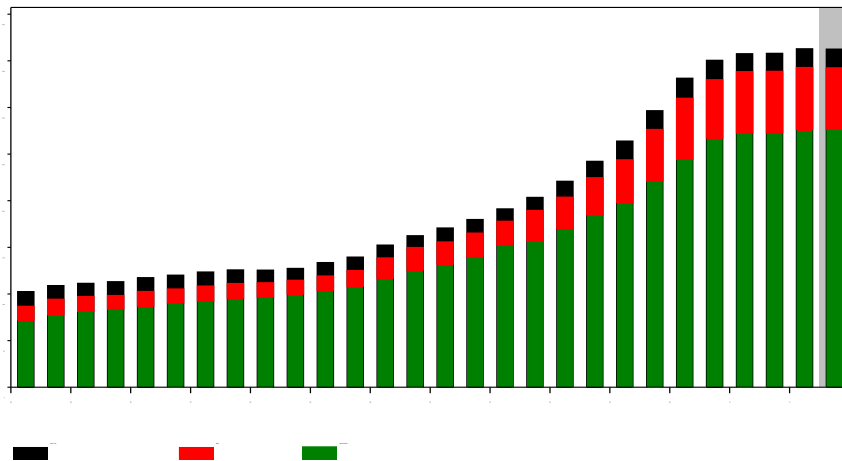
"Som bedste 1/3"!

---

---

## Landbrugets to største udfordringer

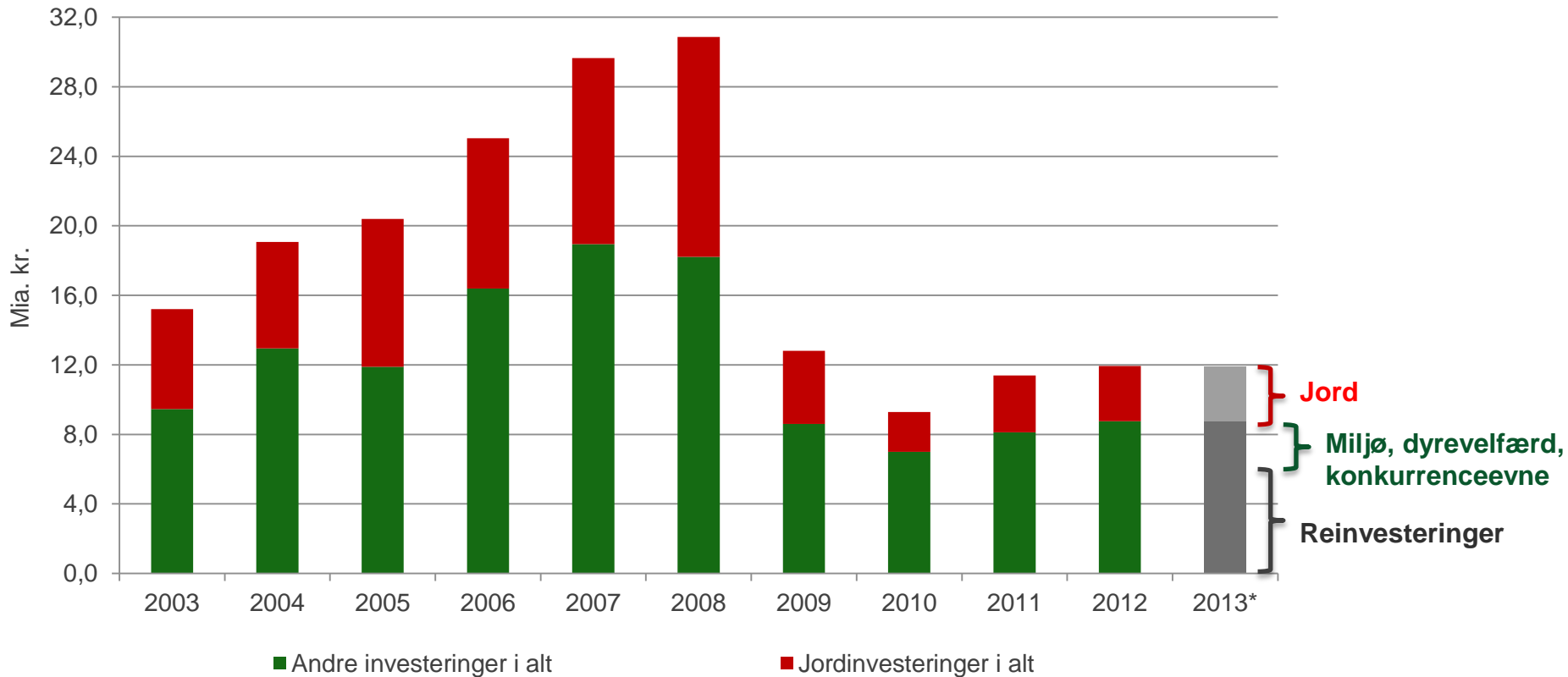
- Gælden er ikke faldet trods rekordhøj indkomst i 2012-13
- **Gælden skal ned!**
  - Belaster bundlinjen
  - Gør landbruget ekstremt rentefølsomt
  - Tung afdragsbyrde
  - Begrænser landmandens handlefrihed



## Landbrugets to største udfordringer

- Investeringerne er ikke øget trods rekordhøj indkomst i 2012-13
- **Investeringerne skal op!**
  - Konkurrenceevnen skal forbedres og produktionen gerne øges

Investeringer i alt



## Landbrugets økonomiske situation

- VFL's langsigtede analyser af landbrugets økonomi viser et misforhold mellem likviditetsoverskuddet på den ene side og kravet til afdrag af gæld og investeringsbehovet på den anden side
- ⇒ **Behov for at øge indtjening og/eller nedbringe gæld!**
- Konsekvensen er, at mange landmænd må vælge mellem en eller flere af disse "løsninger":
    - Lavere aflønning af egen arbejdskraft
    - Lavere forrentning af kapitalen
    - Mindre afdrag på gæld/ny gældsstiftelse
    - Nedslide produktionsapparatet
    - Ikke råd til buffer til dårlige tider
    - Stor renterisiko og/eller anden finansiel risiko
    - Tage andre chancer...



# Landbrugets indtjening og gæld

- Opdeling af de potentielt nødlidende i forhold til effektivitet:

